

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De q[uan]titate charitatis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De charitate Fo. XXXVI.

maior puritas ibi maior charitas. sed beatissima virgo habuit puri-
tatem in summo qua sub deo maior nequit intelligi. igitur habebat
charitatem in summo cui in creaturis maior nequit intelligi. Item **4**
nullus tantum tenetur diligere sicut pater et mater. sed inter creatu-
ras sola beata virgo fuit mater dei. igitur nulla creatura tantum teneba-
tur diligere deum. sed quantum tenebat diligere tantum dilexit. igitur
beatissima virgo plus quam aliqua creatura deum dilexit. Item ego diligentes me **5**
diligite. igitur plus diligentes plus diligo. igitur quicumque de marie diligit
ille deum marie diligit. Sed de marie super omnes creaturas diligit beatam vir-
ginem. igitur ipsa ad ipsum maiorem super omnem creaturam habuit dilectio-
nem. huius autem signum quod de ipsa cantica canticorum que amoris continent
perfectiorem specialiter exponuntur. Et ibi amica et charissima per
excellentiā nominatur. Item Gregorius. Exhibitio operis est **6**
probatio dilectionis. sed deus nunquam alicui creature tantum beneficium
exhibuit in opere. igitur nunquam aliquam creaturam tantum dilexit igitur ipsa
plus deum quam aliqua alia creatura dilexit. Item deus dat omnibus ab **7**
undanter et illuminat omnem hominem. non tamen omnes recipiunt equi-
ter nec omnes equaliter illuminantur cuius diversitatis causa duplex esse
videtur. Una ex parte recipientis. quia unum est magis capax ad reci-
piendum quam alterum. et propter hoc magis recipit altero. iuxta illud euan-
gelij Divisit illis bona sua unicuique secundum virtutem suo. capacitate. hanc
autem capacitatem operatur humilitas. iuxta illud. humilibus dat
gratiam. igitur ubi maior humilitas maior est capacitas. Sed in
beatissima virgine inter omnes creaturas maxima fuit humilitas. igitur maxima ca-
pacitas. igitur maximam gratiam recipere potuit. Sed quantum recipere potuit tantum
recepit. igitur gratiam in summo creature habuit. Item ex parte dan- **8**
tis venit diversitas doni. quia cum dans dat secundum rationem. et ratio re-
spiciat finem maius donum dat quod dat ad maiorem finem. ut impera-
tor magis dat cui daret donum ad essendum militem quam simplicem servi-
entem. Sed beatissime virgini dabatur donum ad essendum matrem dei
omnibus alijs dabatur gratia ad essendum servos dei. Sicut igitur im-
proportionabiliter maius est esse matrem dei quam servum dei. ita improporcionabiliter est
maius donum quod est ad essendum matrem dei quam quod est ad essendum servum dei. Sed
donum in quo omnia alia donantur est charitas. igitur beatissime virginis chari-
tas est improporcionabiliter maior charitate omnis creature. unde Augustinus in li-
de gratia et natura. Inde enim scimus quod ei plus gratie sit collatum ad
vincendum ex omni parte peccatum. quod concipere et parere ipsum meruit
quod constat nullum habere peccatum. Et iterum. Illa autem virgo singulari gratia **9**
puerum est et repleta ut ipsum haberet veteris sui fructum quod ex utero habuit. uni-
versitas deus. Item eadem numero est charitas quam habet beatissima virgo modo in pa- **10**
tria et quam habuit in via in substantia. sed quicumque sunt eadem numero

De marie charitate

fm subam eadē sunt p subam. igit si nunc hz charitatē maiorē cha-
ritate ois angeli. z tūc habuit ¶ Itē arguit p effectū. Quicūq; effe-
sequit aliquā formā fm substātiā si pmanet idē effect⁹ nō augmētāf
fm substātiā. igit z charitas eadē erit sp fm substātiā. sed facere dig-
nū vita eterna ē effectus q sequit formā que ē charitas fm substātiā
et ille effectus q extat in via. z in patria nō augmētāf fm substātiāz.
igit z charitas eadē est in via z in patria nō augmētata fm substan-
tiā. igit cū btissima virgo habuerit charitatē maiorē omni angelo in
12 patria. habuit maiorē omni angelo in via. ¶ Itē. cū sublato a beatissi-
ma virgine omnino fomite z penalitate. z tandē corpis aialitate
habuit maiorē charitatē omni angelo in via. sed ista ablatio nō ē ali-
qua adiectio charitatis qzū ad substātiā. sed qzū ad actus eleuatio-
nē. extensionē z expeditōem. igit charitas eius fuit maior in substā-
tia charitate angeli. licet minor fuit qzū ad actū z hoc ppter condi-
13 tionē z statū subiecti in quo erat. ¶ Itē dī Aug⁹. q hoc preceptum
dilige dominū deū tuū zc. nō pōt impleri in via. z constat q hoc est
ppter cōditiones vie que sunt vnio ad corpus corruptibile penale
et aiale. et visio p speculū in enigmate. z constat q his oib; sublatis
plene adimplet. z ita videt q pfectio charitatis vie in charitatē pa-
trie nō fiat p aliquā adiectōem qzū ad substātiā. sed p extēsiōem z
eleuatōem qzū ad actū eadē substātiā pmanēte. igit btissima virgo
habuit maiorē charitatē qzū ad substātiā omni angelo nunc in pa-
tria. igit etiam habuit in via ¶ De augmēto charitatis Marie.

Rō prima

¶ Iuxta h vtrū charitas btissime virginis marie in via fuerit
in statu tali q potuerit augmētari. Et videt q sic. ¶ Omne
em qd ē citra primū z summū. melioris cōditōis est si pōt augmētari
in bono qz si nō pōt. sed cōstat q charitas btissime virginis fuit citra
2 summū bonū z in bono statu. igit potuit augmētari. ¶ Item Aug⁹
ad Hiero. Charitas ē virtus qua illud qd diligēdū est diligit. hec in
alijs maior. hec in alijs minor. in alijs nulla est. plenissima vero que
iam nō possit augeri. que qzdiu hic est hō inuenit in nemine. qzdiu
aut hic est viuēs augeri pōt qd si cōcedat. ¶ Cōtra. Charitas btissi-
me virginis fuit pfectissima fm statū. sed pfectius ē qd est in termi-
no qz id qd ē citra terminū. sed qd augmētabile ē citra terminū est.
sed charitas beate virginis fuit in termino z nō citra terminū. igitur
2 charitas btē virginis nō est augmētabilis sed in summo cōplemēto
fm statū vie ¶ Itē sicut nec in corporalib; ita nec in spūalib; quicq;
est vacuū fm actū. sed inter charitatē inaugmētabile patrie. z chari-
tatē augmētabile vie. mediū est charitas vie inaugmētabilis. igit cū
extrema extent aut mediū erit aut aliqd vacuū est. illud aut mediūz
btissime virgini nō cōgruit q fuit in statu vie summa z ppinquiss

Cōtra pmo

De marie fruitōe fo. xxxvij

ma statui patrie. ergo habebat charitatē inaugmentabilē in summo
¶ Itē inter charitatē inaugmentabilē q̄tum ad substantiā ⁊ q̄tum
ad actū. ⁊ charitatē augmentabilē q̄tum ad substantiā ⁊ q̄tum ad
actū est mediā charitas augmentabilis q̄tum ad actū. inaugmentabi
lis q̄tum ad subam. Quarta em̄ dñtia est impossibilis. scz q̄ sit au
gmentabilis fm substantiā ⁊ nō fm actuz. sed medio pfectibili debet
mediā pfectio. ergo cū beatissima virgo habuerit mediū statū in via
inter pfectibilia mediā habebit pfectoem. ergo habebit inaugmenta
bilem charitatē fm substantiā. ⁊ augmentabilē fm actum. ¶ Itē om̄
ne creatū certo termino ⁊ quātitate est mensuratū. Om̄ia em̄ fecit de
us numero. pondere. ⁊ mensura. ergo nullius creati potentia est in in
finitum. ergo augmentatio charitatis nō est in infinitū in via. igit̄ ali
cubi erit in summo suo. s; summū pfectōis pfectibile vie fuit beatis
sima ⁊ go. q̄ habuit charitatē vie in summo De fruitione

De Juxta hoc. Utz beata virgo fruere in via p modū patrie
¶ Et videt q̄ sic. Aug⁹. de doctrina christiana frui est amo
re inherere alicui rei ppter se. sed beatissima virgo inhererat summo
amori ppter se ⁊ inseparabiliter. q̄ fruebat ¶ Itē inter tm̄ pprehensōrē ⁊
et tm̄ viatorē triplex est mediū. pphensōr simplr. ⁊ viator simplr si
mul. sicut dñs ielus. ⁊ pprehensōr simpliciter ⁊ viator fm qd. sicut
angeli custodijs ⁊ ministerijs hominū deputati. fm qd sunt viato
res vsq; in diem iudicij. Terciū mediū est viator simplr. et pprehē
dens ⁊ fruens fm quid. ergo cū inueniat aliq̄s pprehensōr tm̄ vt ho
mines in patria. et aliq̄s viator tm̄. vt hoies in via. ⁊ aliquis cōpre
hensōr ⁊ viator simul. vt hō deus. et aliquis fm quid viator et sim
pliciter pprehensōr. vt angeli. Inueniet quarta differētia vel aliqd
erit vacuū. et ita erit aliqua psona viatrix simpliciter ⁊ pprehendēs
et fruens fm qd. ⁊ erit in statu vie summa ⁊ ppinquissima statui pa
trie. hec aut̄ est beatissima virgo. ergo ipsa erit viatrix simplr ⁊ ppre
hendens ⁊ fruens fm quid. Ex his aut̄ omnib; videt. q̄ beatissima
virgo nō habuit gratiā virtutū theologicar fm modū vie. sed pfe
ctioni mō ⁊ excellentiori om̄i modo pfectionis pure creature. Nō si
pcedatur. ¶ Contra. qz pfectio addita pfectioni nō destruit ipsaz s; Contra.
auget. ¶ Itē status vie inferior est statui patrie. ergo summū vie in
ferius erit infimo patrie. ¶ Item dñs in Matheo. Qui minor est
in regno celoz maior est Johāne baptista. Glo. dt. Om̄is sanctus
qui est cū deo maior est eo qui est iam in mūdo. ¶ Itē sup illud. Ec
ce mitto angelū meū. ⁊ dicit glosa. Nouissimus angelus celi maior
est quouis homine

¶ De Charitate.

De Post hec de charitate beate virginis quā habuit ad proxi
mū. Utz illam habuerit in summo creature. ¶ Et videt
8 i.